Cena za egzemplarz 15 groszy. Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.
REDAKCJA i EKSPEDYCJA znaiduje się w Katowicach. ul. św. Stanisława 4.

Nr. 278 | Katowice, niedziela 30 listopada 1930. | Rok 29

Witaj nam Arcypasterzu!

Na biskupią stolicę śląską, osieroconą pół roku temu przez nieodżałowanego śp. ks. biskupa Lisieckiego, przybywa nam nowy Arcypasterz, Opiekun i Przyjaciel: **ks. biskup Stanisław Adamski.**

Poprzedza Go sława wyśmienitego organizatora, wypróbowanego działacza narodowego i społecznego, opiekuna ludu naszego. Ten, który przez długi szereg lat dzierżył w Swem ręku kierownictwo odrodzeńczego ruchu społeczno-gospodarczego naszych Ziem Zachodnich, przybywa teraz do nas. **Z sercem wezbranem szczerą radością witamy Go.**

Jako wierni synowie Kościoła i jako wdzięczni rodacy, którzy z dotychczasowej pracy Czcigodnego naszego Arcypasterza tyle korzystaliśmy, **chcielibyśmy, by przyjście Jego na Śląsk stanowiło dlań okres spokojnej, pełnej owoców i zadowolenia pracy.** Pragnęlibyśmy, by wśród nas na Śląsku znalazł nasz Arcypasterz **owczarnię wierną, rozumną i posłuszną.** Nie możemy jednak opędzić się obawom, że przy najlepszej woli naszej niejedną trudność, niejedną przykrość przecierpieć przyjdzie naszemu ks. Biskupowi, wobec ogromu prac i rozmaitości zagadnień, jakie na Śląsku splatają się. Czy to sprawa narodowościowa, czy sprawy społeczno-gospodarcze, zaognione światowym kryzysem gospodarczym, czy wreszcie tarcia w obozie polskim na Śląsku, są to zagadnienia, które wymagają wielkiego nakładu pracy i umiejętności, by w sposób korzystny dla potrzeb Kościoła i Państwa zostały pokierowane i załatwiane. Budowa katedry śląskiej, przygotowanie wielu, potrzebnych jeszcze Śląskowi przybytków pańskich, same w sobie stanowią pracę, mogącą zapełnić działalność przedsiębiorczego człowieka. Tu ta mnogość prac i zagadnień zacięży na jednych tylko barkach, stanowić będzie troskę jednej osoby: Arcypasterza, który nie uląkł się ni znanej Mu pracy, ni wielkich trudności.

Wypróbowana przedsiębiorczość, pracowitość i wielkoduszność ks. Biskupa daje nam rękojmię, że trud ofiarny, na który przychodząc do nas, Ślązaków, nie będzie daremny, że tak jak Ziemie Zachodnie odczuwały i odczuwają dziś ciągle owocność pracy Jego, tak teraz Śląsk doczeka się wielkich tego owoców.

W wielkiej tej pracy dla dobra Kościoła, Państwa i Śląska stać chcemy wiernie przy boku naszego Arcypasterza, zapewniając Go o naszem zupełnem dlań oddaniu.

*

Nowy biskup śląski urodził się 12 kwietnia 1875 roku w Zielonej Górze, pow. Szamotulskiego. Do gimnazjum uczęszczał w Międzyrzeczu, a po zdaniu matury odbywał studja teologiczne w Poznaniu. Wyświęcony na kapłana w r. 1899, został wikarjuszem katedralnym w Gnieźnie, **gdzie rozpoczął odrazu działalność społeczno-gospodarczą.** Niezapomniany działacz, ks. Piotr Wawrzyniak, który był doskonałym znawcą ludzi, spostrzegł **w młodym kapłanie wybitne zalety** i gdy ks. Adamski został przeniesiony do Poznania, powołał go do współpracy. W roku 1904 pracuje ks. Adamski **w Związku katolickich robotników jako sekretarz generalny,** następnie zakłada **związek katolickich kobiet pracujących** i współpracuje w zarządzie towarzystwa czytelni ludowych.

Właściwą jednak dziedziną jego pracy była **dziedzina współdzielczości.** W roku 1906 wybrany został na sejmiku w Pelplinie do patronatu związku spółdzielni zarobkowych i gospodarczych, a po śmierci ks. Wawrzyniaka **zostaje wybrany w roku 1911 patronem na jego miejsce.** Równocześnie jako patron zostaje kuratorem banku Związku Spółek Zarobkowych.

W dziedzinie spółdzielczej położył **niezapomniane zasługi,** idąc po wskazanej przez ks. Wawrzyniaka drodze, która była najważniejszym czynnikiem w walce o utrzymanie polskości.

W wolnej Polsce doprowadził do skutku olbrzymie dzieło połączenia związków spółdzielczych wszystkich zaborów w Unję i stanął na jej czele. Godność patrona Związku Spółek Zarobkowych złożył przed dwoma laty. Za zasługi, położone na tem polu, został wybrany patronem honorowym.

Ks. Adamski niezależnie od pracy na polu gospodarczem, brał żywy udział także w życiu politycznem i narodowem. Za artykuły w sprawie strajku szkolnego **został dwukrotnie skazany przez sądy pruskie na kary pieniężne.** Po wyjściu Niemców z Poznania został członkiem komisarjatu naczelnej rady ludowej, gdzie zajmował się sprawami finansowemi i gospodarczemi. W r. 1919 wchodzi jako poseł do sejmu ustawodawczego, zaś od roku 1922 do 1927 jest senatorem. W ostatnic hlatach wycofał się ks. Adamski z czynnego życia publicznego.

Nowy Biskup Śląski,



J. E. ks. Stanisław Adamski

Program ingresu ks. Biskupa Adamskiego.

W związku z ingresem ks. biskupa Adamskiego na stolicę biskupią w Katowicach, **ks. biskup Adamski przybędzie w sobotę 29. bm. o godz. 4.30 po południu do Piekar.** Przed kościołem powita go proboszcz miejscowy ks. prałat Pucher, oraz kapituła katedralna. Ks. biskup Adamski uda się przed ołtarz główny, gdzie odbędzie się krótkie nabożeństwo wraz z błogosławieństwem sakramentalnem. Z kościoła uda się ks. biskup na probostwo, gdzie w obecności kapituły nastąpi odczytanie bulli papieskiej i aktu kanonicznego objęcia diecezji przez nowego arcypasterza.

W dniu następnym w niedzielę, 30. listopada **ks. biskup odprawi cichą mszę św. w Piekarach, poczem wyjedzie w otoczeniu członków kapituły do Katowic.** O godz. 10 rano przed katedrą św. Piotra i Pawła nastąpi uroczystość powitania przez duchowieństwo i przedstawicieli władz świeckich z Wojewodą dr. Grażyńskim na czele. Chór kościelny odśpiewa hymn „Ecce sacerdos magnus“, poczem ks. biskup po krótkiej modlitwie zajmie miejsce na tronie przed wielkim ołtarzem. Ks. kanclerz Bieniek odczyta bullę papieską a archidjakon ks. prałat Skowroński przemówi w języku polskim i niemieckim do nowego arcypasterza. Po złożeniu hołdu przez duchowieństwo nowemu biskupowi, **odprawiona zostanie suma, po której ks. biskup wygłosi do swych diecezjan pierwsze kazanie.** Błogosławieństwo sakramentalne zakończy uroczystości kościelne w tym dniu.

Po połudnui o godz. 5 odbędzie się w Domu Związkowym przy kościele św. Piotra i Pawła uroczysta akademja na cześć ks. biskupa Adamskiego, na której wygłoszone zostanie szereg przemówień przez przedstawicieli władz kościelnych, rządowych, wojskowych itd.

Sanacja otrzymuje nie 76 lecz 77 senatorów.

Warszawa. Jak donoszą dzienniki, w toku obliczenia głosów, oddanych przy wyborach do senatu w wojew. warszawskiem, zachodzą pewne zmiany w ogłoszonych już liczbach głosów oddanych na poszczególne listy. Najprawdopodobniej w wojew. warszawskiem lista Nr 1 uzyska jeszcze jeden, a więc czwarty mandat w tym okręgu. W ten sposób ogólna liczba mandatów, uzyskanych przez listę Nr. 1 do senatu powiększyłaby się do 77.

W kopalniach nadreńskich wypowiedziano pracę górnikom.

Berlin. Związek Przemysłowców Górniczo-Hutniczych Zagłębia Ruhry wypowiedział z dniem 31 grudnia umowę o pracę robotnikom, zatrudnionym w kopalniach węgla kamiennego nadreńsko-westfalskiego okręgu.

Brak porozumienia polsko-niemieckiego to wina Niemiec.

Warszawa. W związku z obecną antypolską kampanją prasy niemieckiej „Gazeta Polska“ pisze m. in.: Od chwili odzyskania niepodległości **Polska prowadzi politykę nawskroś pokojową** w stosunku do Niemiec, dążąc uparcie do porozumienia z nimi, do zawarcia traktatów, normalizujących stosunki i zapewniających rozwój twórczej współpracy gospodarczej obu narodów. Jeśli cel ten nie został dotychczas osiągnięty, **cała wina leży po stronie Niemiec,** które wszelkie wysiłki z naszej strony w tym kierunku stale unicestwiały.

TELEGRAMY.

Głosy o odwiedzinach tureckiego ministra we Włoszech.

Rzym. Zanotować należy dwa zdarzenia z włoskiej polityki zagranicznej, a to wizyta tureckiego ministra spraw granicznych Tewlik Ruchdi Bey'a w Rzymie i rozmowa włoskiego ministra spraw zagran. Grandi'ego z sowieckim komisarzem Litwinowem, w Modjolanie.

Włochy zgotowały tureckiemu ministrowi Tewfik-Ruchdi-Bey'owi przyjęcie zgoła niepowszednie. Mąż zaufania Kemala Paszy w pierwszym dniu pobytu swego w Rzymie był przyjęty przez króla, a następnie odbył dłuższe konferencje z Mussolinim i Grandim. Prasa w szeregu artykułów podkreśla znaczenie wizyty, zgóry zastrzegając się przeciw łączeniu jej ze spotkaniem medjolańskiem Grandiego z Litwinowem. Zarówno Turcja jak i Włochy — piszą dzienniki — zainteresowane są w utrzymaniu pokoju i równowagi na Bałkanach. Włochy też skutecznie współpracowały przy zawieraniu traktatu turecko-greckiego. Wizyta Ruchdi Bey'a potwierdza, że te same posiada poglądy odrodzona Turcja na sprawy utrzymania pokoju. Nikogo nie może dziwić wizyta wysłannika Kemala — pisze „Lavoro Fascista", gdyż wybitny ten mąż stanu chciał stwierdzić przed światem swoje zaufanie do pokojowej polityki Włoch faszystowskich, pomimo że Włochy te niejednokrotnie podnosiły zastrzeżenia co do racjonalności, oraz wieczystości traktatów.

Raj dla bandytów.

Nowy Jork. Czterech bandytów z rewolwerami wtargnęło do lokalu, gdzie prowadzono potajemnie wyszynk napojów alkoholowych, w zamiarze ograbienia go. W tym czasie przybył na miejsce policjant, znany jako znakomity strzelec, który zranił kolejno wystrzałami z rewolweru wszystkich czterech bandytów i aresztował ich. — Czterech innych bandytów zrabowało 30.000 dolarów w jednym z banków w miejscowości Hawthorne w stanie New Jersey.

Marszałek Piłsudski ustępuje z przewodnictwa gabinetu.

Premjerem zostanie W. Sławek.

Warszawa. Na poufnej Radzie Ministrów, która się odbyła w dniu wczorajszym, p. Marszałek Piłsudski na wstępie wyjaśnił, że **będzie zmuszony podać się do dymisji** wraz z całym gabinetem. Jedynym powodem, który go do tego zmusza, jest to, że stan jego zdrowia i zmęczenie nie pozwalają mu liczyć na to, by mógł pracować tak dużo, jak tego wymaga urząd prezesa Rady Ministrów; zaznaczył przytem, że **już powiadomił o tem P. Prezydenta Rzplitej** i że P. Prezydent wybrał **jako premjera Walerego Sławka.** P. Marszałek dodał, że zostawia p. Waleremu Sławkowi dość czasu na to, by móc sformułować gabinet. Obecnie więc gabinet poda się do dymisji wtedy, gdy p. Walery Sławek będzie gotów z sformułowaniem nowego gabinetu.

Wiadomość powyższa nie jest żadną niespodzianką. Oddawna wiadomem było, że Marsz. Piłsudski objął przewodnictwo gabinetu ministrów tylko celem wprowadzenia ładu w stosunki polityczne polskie, z chwilą zaś gdy doprowadził do utworzenia sejmu, współdziałającego z rządem Marsz. Piłsudski znowu chce poświęcić się przedewszystkiem sprawom wojska i polityki zagranicznej.

Uznanie dla polskiego przemysłu lotniczego.

W ostatnim dniu swego pobytu w Polsce, dyrektor lotnictwa cywilnego Bułgarji, inż. Czokojew, zwiedził w Warszawie Inst. Aerodynamiczny, zakłady lotnicze „Skody", budujący się port na Okęciu, warsztaty koła lotniczego studentów Politechniki Warszawskiej, oraz fabrykę „Avia". Dyr. Czokojew wyraża się **z wielkiem uznaniem o rozwoju naszego przemysłu lotniczego, oraz naszych linij komunikacyjnych.**

Francuz stwierdza osłabienie wpływów niemieckich na Śląsku.

Paryż. W dzienniku „L'Action Francaise" Jaques Bainville wyraża radość z wyniku, jaki odniósł w ostatnich wyborach Marszałek Piłsudski, uzyskując w obu Izbach pożądaną większość. Należy się cieszyć z tego — pisze Jacques Bainville — gdyż ustalenie stosunków Polski jest zarazem stabilizacją Europy. Jedynie tylko Niemcom nie w smak jest zwycięstwo Marszałka Piłsudskiego przy wyborach, gdyż zwycięstwo to miało jeszcze ten niepomyślny skutek, że **ujawniło poważne osłabienie niemieckiego elementu na Górnym Śląsku.** Tembardziej jest to dla Niemców przykre, że propaganda niemiecka przedstawia dzielnicę tę jako zamieszkałą przez element niemieck., wyczekujący jedynie na powrót na łono ojczyzny niemieckiej. Niemcy nie znaleźli nic innego, jak oskarżanie rządu Marszałka Piłsudskiego o użycie gwałtownych środków dla zduszenia głosów niemieckich. **Pięknem jest zawsze** — pisze Jacques Bainville — **widzieć, jak dawniejsi gnębiciele skarżą się, że są gnębieni i gdy przypisują innym metody, jakich używali sami, gdy byli silniejsi.**

Kongres katolicki w Gdańsku.

Ostatnio odbył się w Gdańsku, na którego terenie zamieszkuje 142.000 katolików, doroczny kongres katolicki. Biskup Gdańska O'Rourke wziął wraz z podległym sobie klerem udział w kongresie. Oficjalne przemówienie wygłosił O. Muckermann na temat bolszewizmu w kulturze i kultury chrześcijańskiej. Mówca wykazał, że liberalizm jest ojcem bolszewizmu. Skrajne zastosowanie doktryn liberalnych przez bolszewizm w Rosji doprowadziło do tego, iż dzisiaj daremnie poszukiwane są środki, przy których dałoby się powstrzymać staczającą się w przepaść Rosję. Jedynie akcja katolicka — mówił prelegent — może się skutecznie przeciwstawić bolszewizmowi w poszczególnych krajach.

Sprostowanie fałszywych wiadomości niemieckich.

Katowice. W związku z ogłoszonym wczoraj komunikatem Biura Wolffa zaprzeczającym urzędowym polskim informacjom w sprawie zajść w Golasowicach, Śląski Urząd Wojewódzki komunikuje:

Powołując się na poprzedni swój komunikat, urząd wojewódzki **na podstawie własnych oraz sądowych dochodzeń** stwierdza, **że wiadomości, podane przez Biuro Wolffa w sprawie zajść w Golasowicach, są zgoła nieprawdziwe.** W szczególności podkreślić należy, że w chwili wszczętego w Golasowicach alarmu około godz. 9-ej, w miejscowości tej n**ie było żadnego powstańca,** a komendant Sznapka został zamordowany w momencie, kiedy zaniepokojony alarmem wyszedł do wsi służbowo, celem stwierdzenia sytuacji. Protokólarnie przesłuchani sprawcy mordu zeznali, **że komendanta posterunku już zdaleka rozpoznali.** Zaznaczyć należy dalej, że komendant Sznapka zmarł **z powodu upływu krwi, wynikłego** z zadanych mu ran i braku pomocy lekarskiej. Stwierdza się jednocześnie, że wprawdzie wezwano lekarza dr. Szeję, lecz ten kategorycznie **odmówił udzielenia pomocy.** Dr. Szeja zalicza się do mniejszości niemieckiej, taksamo, jak i wszyscy aresztowani sprawcy, którzy z wyjątkiem jednego stale mieszkają w Golasowicach, a nie są zamiejscowi, jak podaje komunikat Biura Wolffa.

Święto Młodzieży w Pszowie.

Pszów w Rybnickiem. Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w Pszowie obchodzi w niedzielę, dnia 30 listopada „Święto Młodzieży" z następującym programem: O godzinie 10 nabożeństwo w kościele parafjalnym w Pszowie, — wieczorem punktualnie o godzinie 18.30 uroczysta wieczornica, połączona z przedstawieniem teatralnem na sali p. Posamonika w Pszowie. Odegrane zostaną sztuki p. t.: „Surdut i siermięga, czyli chłop i elegant", sztuka ludowa ze śpiewami w 3 aktach, następnie „Zrękowiny u Druzgały", humoreska w 1 akcie. Rodaków i rodaczki z Pszowa i okolicy uprasza się o wzięcie udziału w tej uroczystości.

Setna rocznica powstania polskiego.

29. 11. 1830 — 29. 11. 1930.

(Dokończenie.)

Powstanie objęło tymczasem cały kraj, a przyczyniły się do tego wielce dalsze zwycięstwa polskie pod Wawrem i Wielkim Dębem, gdzie dowodził generał Skrzynecki. Pod Iganiami byli Polacy również górą, atoli dla braku posiłków, nie mogli wyzyskać tak jakby się należało, bo byliby wtedy całkiem znieśli nieprzyjaciela. Generał Dybicz tymczasem po bitwie pod Grochowem gdzie mu się wcale nie powiodło, przez siedm tygodni namyślał się i przygotowywał, aż dnia 26-go maja niespodzianie uderzył na generała Skrzyneckiego pod Ostrołęką. Była to najstraszniejsza bitwa, z obu stron walczono na zobój, Polacy dokonywali cudów waleczności. Generał Skrzynecki był w tej krwawej bitwie zawsze na czele zastępów bojowych i narażał swe życie, bijąc się z nieustraszoną odwagą porówno z innymi. Trudno było jednak dotrzymać placu, bo Rosjanie prażyli z 70 działami, a Polacy nie posiadali odpowiedniej liczby armat. Dopiero nad wieczorem pojawił się w sam czas na placu boju słynny generał Bem ze swą baterją i zabrawszy się należycie do pracy, wojsko polskie ocalił. Po tej okropnej bitwie, w której pole walki było z obu stron zasłane trupami, Polacy zniewoleni byli cofnąć się ku Warszawie przed zbyt przeważającą siłą rosyjską. Skutki bitwy, aczkolwiek nierozstrzygniętej, były dla Polaków bardzo dotkliwe. Odwrót osłabił ducha w wojsku, a na dobitek generałowie poczęli się między sobą waśnić i spędzać winę niepowodzenia jeden na drugiego, potworzyły się partje, jedność była osłabiona. Przedsięwzięcia innych generałów, szczególnie koło Wilna, nie miały powodzenia, więc chociaż tu i ówdzie oręż polski odnosił jeszcze zwycięstwo nad wrogiem, powstanie zaczęło się chylić ku upadkowi. Do upadku przyczynił się również generał Krukowiecki, który, otrzymawszy od sejmu polskiego najwyższą władzę, o którą się ubiegał z uszczerbkiem drugich, nie przedsięwziął żadnego stanowczego kroku do podtrzymania powstania i wzbudzenia zapału. Ograniczył się do obrony Warszawy i niebawem wdał się w układy z dowódcą rosyjskim, którym był teraz generał Paszkiewicz. Rosjanie dnia 6-go września przypuścili szturm do Warszawy i to z takim skutkiem, że oblężeni stracili nadzieję obrony. Krukowiecki podjął ponownie układy z Paszkiewiczem, ale ten żądał teraz bezwarunkowego poddania się. Walka zacięta rozpoczęła się na nowo, ale bez należytego planu, i nastąpiło, czego już nie można było uniknąć: Krukowiecki, nadużywając przyznanego mu przez sejm pełnomocnictwa, w dniu 8 września podpisał akt, na mocy którego naród polski poddał bezwarunkowo wrogowi, a zarazem nakazał odwrót wojska polskiego. Za późno spostrzeżono zdradę Krukowieckiego, — wszystko było stracone. Były jeszcze w innych miejscach oddziały polskie, ale upadek Warszawy, do tego brak przywódcy dzielnego ogólnie szanowanego, któryby chciał i potrafił swoją osobą wzbudzić na nowo ducha w narodzie, sprawiły, że generałowie poskładali broń, przeszedłszy to do Prus, to do Galicji.

Nastały teraz srogie czasy prześladowania i ucisku w całej Polsce kongresowej, a zwłaszcza na Litwie. Tysiące rodzin powysyłano na Sybir, pozabierano dzieci i powywożono do Moskwy, aby tam zapomniały być Polakami; tym, którzy wzięli udział w powstaniu albo choćby utrzymywali jaki stosunek z powstańcami, pozabierano majątki i porozdawano lub sprzedano za bezcen Rosjanom; tępiono z pogańską nienawiścią narodowość polską i religję katolicką. Liczne tysiące Polaków, obawiając się zemsty siepaczy carskich, rozbiegło się po całym świecie, a najwięcej przeniosło się do Francji, która ich przyjęła gościnnie.

Ale nie wyginął naród polski! Przeszedłszy przez piekło udręki, dzisiaj stanął znowu w szeregu państw wolnych i dąży naprzód, bo ma jeszcze wielkie zadanie do spełnienia. O tem naród polski tem więcej pamiętać musi w setną rocznicę nieszczęsnego, a tak chwalebnego porywu, który pochłonął tyle ofiar z pośród najlepszych synów Polski.

Kronika bieżąca.

Niedziela **30** listopada — 1 Adw. Andrzeja Ap.

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 7,19.	o godz. 3,28
Księżyca	o godz. 1,16	o godz. 0,33.

Listopad w historj' polskiej.

„Dni miesiąca listopada pełne są tajemnic świętych“, pisał Kazimierz Brodziński w 1831 r., a Wyspiański w swej „Warszawiance“ mówi te słowa: „Listopad dla Polaków niebezpieczna pora“. W rzeczywistości też, jak wykazuje historja naszego narodu, działy się w listopadzie wypadki decydujące o losie narodu. Jeżeli jednak kolejno rozpatrzymy owe wydarzenia, spostrzeżemy, że listopad prawie zawsze był nieszczęśliwym dla nas, zaś jasnych dni listopadowych było mało.

Już w średniowieczu, bo w roku 1444 wielką poniosła Polska stratę w Władysławie, który w walce z Turkami pod Warną poległ. W dwieście lat potem Szwedzi zaczęli oblegać Częstochowę i oblegali ją przeszło miesiąc (1655). Jedynym czynem wspaniałym i szczęśliwym w listopadzie było dla Polski zwycięstwo pod Chocimem, odniesione przez Jana Sobieskiego nad Turkami. Prawie sto lat potem po klęsce maciejowickiej, to straszliwa rzeź Pragi, urządzona przez Suworowa, to nieszczęsne „Finis Poloniae“. W listopadzie następnego roku (1809) odbywa się huraganowa szarża szwoleżerów polskich w wąwozie Somo-Sierra w oczach Napoleona. Listopad roku 1812 patrzy na klęskę wielkiego cesarza Francuzów, na jego odwrót i przejście przez Berezynę. Polacy osłaniali tyły jego wojsk przed Moskalami, dużo ich pada a generałowie Dąbrowski i Zajączek odnoszą rany.

Nie na tem koniec jeszcze. Wiek dziewiętnasty, to najbardziej fatalny dla Polski. W roku 1830 wybuchło powstanie listopadowe tyle obiecujące Polakom, a tyle przynoszące w skutkach nieszczęść. Ten czyn, którego setną rocznicę dziś obchodzimy, wykazał żywotność i siłę narodu polskiego, który jednak z braku dowodów wierzących w powodzenie i w własne siły musiał upaść.

75 lat mija w tym miesiącu od śmierci wieszcza narodu, Mickiewicza. Stanisław Wyspiański, piewca nieszczęsnego listopada, największy poeta „Młodej Polski“ zmarł również w listopadzie (1907). Wreszcie 11 listopada 1918, wyzwolenie narodu, ale nie danem było nam cieszyć się z tego, bo Ukraińcy napadli na Lwów, a „orlęta lwowskie“ krwawiły w obronie miasta. Tych kilka przykładów wystarczy do dokładnego oświetlenia decydującej roli listopada w życiu Polaków. Miejmy jednak nieustanną nadzieję i prośmy Stwórcę, by po ostatnim listopadzie, w którym dla nas jutrzenka swobody zabłysła, nastąpił dla naszego narodu prawdziwy spokój, by żadne zgrzyty nie tworzyły nowych tragicznych listopadów. Zbg.

Podziękowanie.

Główny Komitet Wykonawczy N. Ch. Z. P. składa niniejszem serdeczne podziękowanie wszystkim Komitetom Wyborczym N. Ch. Z. P., wszystkim mężom zaufania, wszystkim działaczom naszym, którzy brali czynny udział w akcji wyborczej, ofiarom wyborcom, którzy obdarzyli nas zaufaniem. Również dziękujemy wszystkim organizacjom społecznym i kulturalno-oświatowym, które współpracowały z komitetami wyborczemi. Wysiłek wasz został uwieńczony świetnem zwycięstwem, które przyczyni się do ostatecznej konsolidacji stosunków w Państwie. Narazie nie należy rozwiązywać Komitetów wyborczych N. Ch. Z. P. aż do nadejścia dalszych decyzyj.

Główny Komitet Wykonawczy N. Ch. Z. P.

Komunalne Kasy Oszczędności.

Ogólny zjazd komunalnych kas oszczędności we Lwowie powziął uchwały w sprawie rozbudowy miast. Wyrażono zapatrywanie, iż zamierzona nowelizacja dotychczasowego ustawodawstwa w sprawie rozbudowy miast winna uwzględnić udział komunalnych kas oszczędności, narówni z Bankiem gospodarstwa krajowego w rozdzielaniu krótkoterminowych pożyczek budowlanych z państwowego funduszu budowlanego. Na akcję budowlaną winny być także przeznaczone fundusze, jakiemi dysponować mogą komunalne kasy oszczędności; warunki powinno ustalić minist. skarbu. Pożyczki, udzielane z funduszów kas oszczędności, winny korzystać ze świadczeń państwowego funduszu budowlanego, świadczenia jednak na pokrycie części oprocentowania pożyczek, nie mogą być wyższe, niż udzielane przy pożyczkach z tego funduszu. Różnicę pokrywa dłużnik z funduszów własnych. Pożyczki z funduszów komunalnych kas oszczędności winny ponadto korzystać ze zwolnień od opłat stemplowych w tym samym zakresie, co pożyczki z państw. fund. bud. Domy, wybudowane przy pomocy funduszów komunalnych kas oszczędności, korzystać mają z tych samych ulg podatkowych, co budowle, wzniesione przy pomocy kredytów z państwowego funduszu budowlanego.

— Nowy rozkład jazdy. Międzydyrekcyjna komisja kolejowa do usprawnienia przyszłego rozkładu jazdy pociągów na polskich kolejach państwowych ukończyła swe prace. W rozkładzie, mającym obowiązywać od 15 maja roku przyszłego, mają uledz skróceniu przebiegi pociągów pośpiesznych na dystansach Warszawa — Kraków, Warszawa — Poznań i niektóre inne ważniejsze. Najwybitniejszemu skróceniu mają uledz podróże na dystansie Warszawa — Kraków, gdzie zysk na czasie wyniesie około godziny. — Pewnemu przyśpieszeniu mają uledz pociągi na linji Warszawa — Katowice. Na linji tej podróż ma trwać około 5 i pół godzin. — Pewne dość korzystne zmiany zamierzone są na szlaku Gdańsk — Gdynia. Na innych szlakach również zamierzone są pewne skrócenia długich postojów i zniesienie zbędnych. Przewidziane jest ponadto przyśpieszenie biegu pociągów, które na pewnych szlakach nie mogą obecnie dość skutecznie konkurować z komunikacją autobusową.

— Opieka społeczna. Ministerstwo pracy i opieki społecznej przekazało urzędom wojewódzkim i komisarjatom miasta Warszawy na miesiąc listopad 650 tysięcy złotych na subwencje i zapomogi dla zakładów i organizacyj społecznych, opiekujących się dziećmi oraz 308 tysięcy 945 złotych dla opiekujących się dorosłymi. Subwencje ministerstwa pracy na listopad wynoszą przeto około miljona zł.

— Kolej — przedsiębiorstwem. Niebawem nastąpi ogłoszenie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o utworzeniu przedsiębiorstwa Polskie Koleje Państwowe. Dekret będzie nowelizacją ustawy z września 1926 r. Zarząd prowizoryczny tego przedsiębiorstwa będzie powierzony ministrowi kolei państwowych. W księgach hipotecznych zostanie zapisany majątek kolei, którego całkowita wartość została ustalona na około 7 miljardów złotych.

— Dzień oszczędności. W dniu 7 grudnia roku bieżącego odbędzie się w całej Polsce t. zw. „Dzień oszczędności“, mający na celu propagandę idei oszczędności wśród społeczeństwa. „Dzień oszczędności“ wyznaczony był pierwotnie na 31 października br., jednak z powodu wyborów termin przesunięto. W szkołach odbędą się pogadanki dla młodzieży, na mieście rozlepione będą plakaty, nawołujące do oszczędności i wskazujące korzyści systematycznego oszczędzania.

— Pieczęcie urzędowe. Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało zarządzenie, aby do pieczęci urzędowych używany był tusz czerwony. Wszystkie urzędy wprowadzić mają w życie to zarządzenie po zużyciu ewentualnie istniejących zapasów tuszu niebieskiego.

Województwo śląskie.

Z Katowickiego

Bal jubileuszowy T. C. L.

Katowice. W ubiegły czwartek odbyło się z ramienia Towarzystwa Czytelni Ludowych zebranie z udziałem grona Pań, na którem postanowiono z okazji zakończenia roku jubileuszowego Towarzystwa Czytelni Ludowych zorganizować wielki bal w Katowicach. Jako dzień balu wyznaczono 17 stycznia przyszłego roku. W tym celu wybrano komisję organizacyjną z p. Prabucką jako przewodniczącą na czele. Liczny udział Pań w zebraniu, jakoteż wielkie zainteresowanie się tą sprawą, dają gwarancję, że zorganizowany bal będzie bezsprzecznie atrakcją zbliżającego się sezonu karnawałowego. Dochód z balu przeznaczony jest na cele oświatowe T. C. L.

Zmiażdżona przez pociąg.

Katowice. Przed kilku dniami zdarzył się na tutejszym dworcu kolejowym okropny wypadek. Pewna 10-letnia uczennica czekała na peronie na pociąg, który o godzinie 13 odjeżdża z Katowic w kierunku do Mysłowic. Dziewczyna, stojąc na krawędzi peronu, przechyliła się naprzód, aby stwierdzić, czy pociąg się zbliża. W tym momencie był on już tak blisko, że uczennica została tak silnie uderzona, że utraciła przytomność. Nieszczęśliwa dziewczyna wpadła pod koła pociągu, które ciało jej rozszarpały na kilka części.

Dotkliwie poszkodowany przez złodzieja.

Katowice. Kasjer bankowy Adolf Matuszewicz, zamieszkały w Orzegowie przy ulicy Gliwickiej 2 został okradziony przez złodzieja kieszonkowego w banku Reiffeisena przy ulicy Gliwickiej w Katowicach. Podczas wymiany pieniędzy nieznany dotychczas kieszonkowiec skradł mu tysiąc i 100 złotych.

Zmniejszenie załogi hutniczej.

Zawodzie w Katowickiem. Huta „Ferrum“ w Zawodziu nie mogła się skarżyć na brak zamówień. W ostatnim czasie, niestety, położenie zmieniło się na gorsze. Zarząd huty stara się obecnie uzyskać większe francuskie zamówienie na rury. Gdyby pertraktacje nie skończyły się pomyślnie, należy spodziewać się redukcji załogi. Tymczasem huta świętuje przez 3 dni w tygodniu. Redukcja ma dotknąć 189 robotników, zatrudnionych przedewszystkiem w górnym budynku hutniczym, podczas gdy dolny oddział zamierza wydalić 30 robotników. W związku z tem odbywają się pertraktacje pomiędzy komisarzem demobilizacyjnym a hutą, których przebieg jest trudny, gdyż władzy chodzi o to, aby do nowej redukcji nie doszło.

Połączenie gmin.

Rożdzień w Katowickiem. Wojewoda Śląski zarządził po wysłuchaniu sejmiku powiatowego połączenie gmin Rożdzień i Szopienice w powiecie katowickim w jedną jednostkę administracyjną. Aż do ustawowego uregulowania sprawy nazwy dla nowoutworzonej gminy ustalono tymczasową nazwę tej gminy na „Rożdzień - Szopienice“. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1930 roku.

Z Król. Huty

Ważne dla bezrobotnych.

Król. Huta. Komunalny Urząd Pośrednictwa Pracy w Król. Hucie podaje wszystkim bezrobotnym do wiadomości, że począwszy od dnia 1. grudnia r. 1930, odbywać się będą wypłaty zasiłków w sali Domu Polskiego przy ul. Wolności, a mianowicie: 1) w każdy poniedziałek dla bezrobotnych, pobierają-

cych zasiłki z akcji ustawowej (normalnej), 2) w każdą sobotę dla bezrobotnych, pobierających zasiłki z akcji wojewódzkiej, 3) w każdą sobotę, przypadającą po 15-tym i 30-tym każdego miesiąca dla bezrobotnych, pobierających zasiłki z akcji państwowej pomocy. Ponadto kontrola bezrobotnych odbywać się będzie we wtorki i piątki dla części południowej miasta w sali Domu Polskiego przy ul. Bytomskiej w godzinach od 8 do 12. Późniejsze zgłoszenia, to jest po 12 godzinie tak przy wypłacie jak i przy kontroli nie będą uwzględniane.

Zgon czytelnika „Katolika".

Król. Huta. W czwartek, dnia 27 listopada zmarł jeden z starych obywateli naszego miasta, śp. Antoni Mrózek, zamieszkały przy ulicy 3 Maja 113. Nieboszczyk był przeszło 40 lat abonentem „Katolika" i przez ten okres czasu duże położył zasługi około krzewienia oświaty polskiej. Niech odpoczywa w spokoju!

Krwawy czyn.

Król. Huta. Nieznany dotychczas nożownik ranił nożem znanego w mieście i okolicy awanturnika A. Josza z Król. Huty. Rannego odstawiono do szpitala miejskiego. Rozprawa pomiędzy Joszem a nożownikiem odbyła się na ulicy Hajduckiej w Król. Hucie.

Z Swiętochłowickiego

Chciał rozbroić policjanta.

Brzeziny w Świętochłowickiem. Jeden z funkcjonarjuszy policji wojewódzkiej odstawiał do miejscowego posterunku niejakiego Romana Burzika z Brzezin. Podczas transportu Burzik rzucił się na policjanta, chcąc go rozbroić. W obronie własnej posterunkowy sięgnął po szablę. Roman Burzik zbiegł do domu. W sprawie tej wdrożono śledztwo.

Z Pszczyńskiego

Rocznik 1910.

Pszczyna. Przypominamy, że w sobotę 29 listopada upływa termin zgłoszenia się dla osób obowiązujących do służby wojskowej — rocznik 1910.

Zaginięcie głuchoniemego.

Krzyżowice w Pszczyńskiem. Przed kilkunastu dniami wyszedł z domu rodzicielskiego 18-letni Jan Machnik, głuchoniemy syn chałupnika J. Machnika w Krzyżowicach. Poszukiwania u znajomych i krewnych pozostały bez skutku. Wiadomości, które mogą przyczynić się do ustalenia miejsca pobytu zaginionego, uprasza się kierować do najbliższego urzędu policyjnego.

Przymusowa sprzedaż.

Kobiór w Pszczyńskiem. Połowa posiadłości, należącej do Fr. Brandysa w Kobiorze, zostanie sprzedana dnia 23 stycznia 1931 o godzinie 10 w pokoju 18 w gmachu sądowym w Pszczynie. Posiadłość składa się z budynków gospodarskich, pola i łąki.

Z Rybnickiego

Założenie straży pożarnej.

Paniówki w Rybnickiem. Przed kilku tygodniami założono tu ochotniczą straż pożarną, która rozwija się znakomicie. Dzięki staraniom gospodarzy, straż pożarna posiada już kompletny sprzęt strażacki i mundury.

Ogień zniszczył stodołę.

Gołkowice w Rybnickiem. Z nieznanej przyczyny wybuchł pożar w obejściu Fr. Bujoka w Gołkowicach. Ogień zniszczył doszczętnie stodołę wraz z tegorocznemi zbiorami i maszynami rolniczemi. Szkoda wynosi kilka tysięcy złotych.

Z Cieszyńskiego

Z przemysłu budowlanego.

Bielsko. Pisma donoszą, że dwie wielkie firmy budowlane Karol Korn i Ska i Jütner i Bolek w Bielsku wypowiedziały pracę swym urzędnikom na dzień 31 grudnia roku bieżącego. Z Nowym Rokiem nastąpi zawarcie nowych kontraktów z obniżeniem zarobków. Kilku urzędników zostanie zupełnie wydalonych z pracy.

Wiadomości handlowe.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 28 listopada 1930 r.

Funt szterlingów 43,19 zł. Dolar amerykański 8,89 zł 100 franków francuskich 34,95 zł. 100 szylingów austrjackich 125,19 zł. 100 koron czeskich 26,38 zł. 100 lirów włoskich 46,55 zł. 100 franków szwajcarskich 172,24 zł. 100 guldenów holenderskich 358,10 zł. 100 belgów belgijskich 124,03 zł.

Giełda zbożowa w Warszawie

w dniu 27 listopada 1930 r.

Żyto 19,50—19,75. Pszenica 27,50—28,50 Mąka żytnia 35,00—36,00. Mąka pszenna wyborowa 50,00—60,00. Mąka pszenna luksusowa 60,00 do 70,00. Osucie żytnie 11,00—11,50. Osucie pszenne średnie 14,00—17,00. Obroty średnie. Usposobienie spokojne.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 27 listopada 1930 r.

Żyto 19,00—19,50. Pszenica 25,50—27,00. Mąka żytnia 32,00. Mąka pszenna 44,50—47 50. Osucie żytnie 11,75—12,75. Osucie pszenne 11,75 do 12,75. Reszta bez zmian. Usposobienie spokojne.

Ceny za produkty rolne.

z dnia 27 listopada 1930 r.

podane przez firmę „Raiffeisen", hurtownia towarów w Katowicach, ul. Gliwicka 3.

Za 100 klg.: Żyto krajowe 22,00—23,00. Żyto na wywóz 25,00—26,00. Pszenica krajowa 31,00 do 32,00. Pszenica na wywóz 41,00—42,00. Jęczmień na wywóz (zależnie od jakości) 28,00—32,00. Owiec krajowy 22,00—24,00. Owies na wywóz 26,00—27,00.

Pasze treściwe za 100 klg. loco stacja odbiorcza (przy ilościach pełnowagonowych): Makuch słonecznikowy 48 proc. 27,00—28,00. Makuch słonecznikowy 46 proc. 26,00—27,00. Makuch lniany 34,00—35,00. Makuch rzepakowy 25,00 do 26,00. Otręby żytnie 14,00—15,00. Otręby pszenne zwykłe 16,00—17,00. Otręby pszenne średniogrube 17,00—18,00. Słoma prasowana żytnia 5,75. Słoma prasowana pszenna 5,75. Słoma prasowana owsiana 5,75. Siano łąkowe prasowane lub luzem 12,50—13,50.

Usposobienie żywsze!

Program radjowy.

Niedziela, dnia 30 listopada 1930.

Katowice, fala 408,7 m.: 10,00 Transmisja z katedry św. św. Piotra i Pawła w Katowicach uroczystości ingresu J. E. ks. biskupa śląskiego dr. Stanisława Adamskiego. Mszę pontyfikalną celebruje ks. infułat Kasperlik. Przemówienie wygłosi ks. prałat Skowroński — 11,58 Sygnał czasu. — 12,00 Inauguracja zjazdu historyków polskich w Warszawie. — 13,00 Transmisja II. części poranku symfonicznego z Filharmonji Warszawskiej. W programie muzyka polska. — 14,00 Ks. dr. Bolesław Rosiński „Adwent". — 14,20 Muzyka. — 15,40 „Andrzejki" — program dla dzieci. — 16,10 Skrzynka pocztowa. — 16,30 Intermezzo muzyczne. — 16,40 Odczyt: „Nowe metody badania mórz". — 16,55 Koncert z płyt gramofonowych. — 17,15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. — 17,40 Koncert reprezentacyjnej orkiestry policji państw. w Warszawie — 19,00 „Bery i bojki śląskie" — Karlik z Kocyndra (prof. St. Ligoń). — 19,25 Feljeton z Warszawy. — 19,40 Rozmaitości. — 20,00 Historja o malarzu" — słuchowisko według Kornela Makuszyńskiego. — 20,30 Koncert popularny. — 22,00 Feljeton p. t. „Pamiątki polskie w Paryżu". — 22,15 Duety wokalne. — 22,50 Komunikat meteorologiczny oraz komunikaty sportowe. — 23,00 Muzyka taneczna.

Warszawa, fala 1395,3 m.: 9,30 Nabożeństwo z kościółka na Woli (ks. biskup Gall) i założenie kamienia węgielnego pod pomnik gen Sowińskiego, w związku z 100-letnią rocznicą powstania listopadowego. — 11,30 Uroczysta zmiana warty w Belwederze. — 12,00 Inauguracja zjazdu historyków polskich w Warszawie. — 13,00 Transmisja II. części poranku z Filharmonji Warszawskiej. — 14,00 Odczyt. — 14,2 0Muzyka. 14,30 Audycja rolnicza z muzyką ‚Coś ważnego, o czem na wsi mówią i myślą". — 15,40 Program dla dzieci: „Andrzejki" — obrazek słuchowiskowy. — 16,00 Skrzynka pocztowa. — 16,20 Muzyka z płyt gramofonowych. — 16,40 „Nowe metody badania mórz". — 16,55 Muzyka z płyt gramofonowych. — 17,15 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne." — 17,40 Koncert orkiestry policji państwowej. — 19,25 Feljeton p. t. „O Antku z Mokotowa i cesarzewiczu Konstantym". — 19,40 Muzyka z płyt gramofonowych. — 20,00 Transmisja słuchowiska z Wilna. — 20,30 Koncert popularny orkiestry Polskiego Radja — 21,10 Kwadrans literacki. — 22,00 Feljeton p. t. ‚Pamiątki polskie w Paryżu". — 23 00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 314,1 m.: 9,30 Nabożeństwo z kościoła na Woli w Warszawie. — 11,30 Uroczysta zmiana warty w Belwederze. — 12,00 Inauguracja zjazdu historyków polskich. — 13,00 Poranek symfoniczny z Warszawy — 14,00 Pogadanka dla rolników. — 14,30 Audycja rolnicza. — 15,40 Audycja dla dzieci. — 16,30 i 16,55 Muzyka z płyt gramofonowych. 17,15 Wiadomości przyjemne i pożyteczne. — 17,40 i 20,30 Koncert z Warszawy. — 23 00 Muzyka taneczna. — 24,00 Hejnał z wieży Marjackiej.

Poznań, fala 336,3 m.: 8,30 Koncert poranny — 9,00 Wiadomości z całego świata. — 9,30 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. — 12,05 Odczyt rolniczy. — 12,35 Uroczysta akademja ku uczczeniu 100 rocznicy powstania listopadowego. — 17,30 Koncert gramofonowy. — 18,45 Koncert orkiestry radjowej. — 20,15 Koncert ku czci Paderewskiego. — 22,00 Sygnał czasu. — 22,15 Muzyka taneczna.

Wrocław, fala 325 m. **Gliwice,** fala 253 m.: 11,00 Nabożeństwo katolickie. — 12,00 Koncert z Lipska. — 15,45 Koncert popularny. — 18,10 Pieśni R. Straussa. — 19,05 Tańce. — 19,30 słuchowisko. — 20,10 Koncert orkiestry wojskowej. — 22,35 Muzyka taneczna.

Berlin, fala 418 m.: 8,50 Nabożeństwo i muzyka religijna. — 11,00 Akademja robotnicza. — 12,45 Koncert z Lipska. — 14,15 Odczyt dla rodziców. — 15,30 Koncert orkiestry cytrzystów. — 16,30 Koncert orkiestry dętej. — 18,00 Muzyka elektryczna. — 18,45 Audycja ku czci Oskara Wildera. — 20,00 Koncert radjo-orkiestry. — Do 0,30 Muzyka taneczna.

Wiedeń, fala 516,3 m.: 10,30 Recital na organach. 12,05 Koncert symfoniczny. — 13,05 Płyty gramofonowe. — 15,05 Koncert orkiestry wojskowej. — 17,30 Muzyka kameralna. — 19,00 Audycja poświęcona twórczości Lewisa. — 19,40 Koncert popularny. — 20,30 Słuchowisko. — 22,40 Koncert orkiestry.

* * *

Poniedziałek, dnia 1 grudnia 1930.

Katowice, fala 408,7 m.: 11,40 Przegląd prasy krajowej. — 11,58 Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. — 12,10 Koncert z płyt gramofonowych. — 13,10 Komunikat meteorologiczny. — 15,00 Komunikaty gospodarcze. — 15,35 Przegląd komunikacyjny — 15,00 Lekcja języka francuskiego. — 16 15 Program dla dzieci starszych i młodzieży — 16,45 Koncert z płyt gramofonowych. — 17,15 Odczyt: „Publiczność rzymskich teatrów" — 17,40 Komunikaty Towarzystwa Czytelni Ludowych — 18,45 Codzienny odcinek powieściowy. — 19,00 Rozmaitości. — 19,15 Władysław Włosik: Pogadanka z działu: „Ogrodnik śląski". — 19,35 Prasowy dziennik radjowy. — 19,55 Komunikaty strażactwa śląskiego. — 20,00 „Wśród książek" — Przegląd najnowszych wydwanictw. — 20,15 Omówienie koncertu międzynarodowego. — 20,30 Koncert międzynarodowy z Belgradu. — 22,00 Feljeton p. t „Tajemnica dalekiego wschodu". — 22,15 Koncert z płyt gramofonowych. — 22,50 Komunikat meteorologiczny. — 23,00 Transmisja odczytu w języku angielskim o muzyce polskiej z Krakowa. — 23,30 Muzyka taneczna.

Warszawa, fala 1395,3 m.: 12,10 Muzyka z płyt gramofonowych. — 15,50 Lekcja języka francuskiego. — 16,15 Program dla dzieci starszych. — Program dla młodzieży: „Opowieść o mysikróliku." — 16,45 Muzyka z płyt gramofonowych. — 17,15 „Publiczność rzymskich teatrów." — 17 45 Koncert muzyki lekkiej. — 19,10 Skrzynka pocztowa rolnicza. — 19,25 Muzyka z płyt gramofonowych. — 19,35 Prasowy dziennik radjowy. — 19,55 Płyty gramofonowe. — 20,00 Przegląd najnowszych wydawnictw. — 2,015 Omówienie koncertu międzynarodowego. — 20,30 Koncert międzynarodowy z Belgradu. — 22,00 Feljeton p. t. „Tajemnica dalekiego wschodu". — 22,15 Muzyka z płyt gramofonowych. — 23,00 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 314,1 m.: 12,10 do 20,15 Transmisja z Warszawy. — 20,30 Koncert międzynarodowy z Belgradu. — 22,00 i 22,15 Transmisja z Warszawy. — 23,00 Odczyt w języku angielskim. — 23,30 Muzyka taneczna — 24,00 Hejnał z wieży Marjackiej.

Poznań, fala 336,3 m.: 7,15 Wiadomości z całego świata. — 13,05 Koncert gramofonowy — 14,00 i 14,15 Komunikaty. — 17,45 Koncert. 18,45 Odczyt misyjny. — 19,30 Rzeczy ciekawe. — 20,30 Koncert międzynarodowy z Belgradu. — 22,00 Sygnał czasu. — 22,15 Odczyt.

Wrocław, fala 325 m. **Gliwice,** fala 253 m.: 13,50 Płyty gramofonowe. — 16,00 Lekka muzyka. — 16,45 Muzyka gramofonowa. — 17,15 Odczyt. — 18,10 Koncert popularny. — 20,00 Odczyt. — 20,30 Koncert międzynarodowy z Belgradu.

Berlin, fala 418 m.: Płyty gramofonowe. — 15,40 i 16,05 Odczyty. — 16,30 Występ śpiewaczki. 17,30 Odczyt. — 17,50 Program muzyczny dla młodzieży. — 18,40 Nowele. — 19,10 Orkiestra. — 21,10 Koncert (Czajkowskiego symfonja II). — Do 24,00 Muzyka.

Wiedeń, fala 516,3 m.: 11,00 Płyty gramofonowe. — 15,20 Koncert popularny. — 17,00 Program muzyczny dla dzieci. — 19,00 Odczyt. — 19,35 Koncert popularny. — 20,30 Koncert międzynarodowy z Belgradu. — 22,30 Koncert

Nakładem firmy ‚Katolik". spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcje odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Teatr Polski pracuje nad nową premjerą p. t. „Szwejk" Haszka. Przygody dzielnego wojaka, znane z powieści i ze scen prawie wszystkich w Europie, budzi duże zainteresowanie. Komizm tej komedji i jej postacie charakterystyczne są głośne w prasie i w szerokiej masie widzów. Senzacja pierwszorzędna.

W sobotę, dnia 29 bm. o godz. 19,30 wieczorem odbędzie się uroczysta Akademja ku uczczeniu 100-letniej Rocznicy Powstania Listopadowego. Bilety do nabycia w Kasie Teatru. Tel. 24-40

Repertuar.

Sobota, dnia 29 bm. „Uroczysta Akademja" o godz. 19,30.

Niedziela i poniedziałek Teatr Polski nieczynny.

Wtorek dnia 2 grudnia ‚Opowieści Hoffmanna" o godz. 19,30.

Środa, dnia 3 grudnia „Manewry Jesienne" o godz. 19,30

Teatr Polski na prowincji.

Niedziela, dnia 30 bm. „Żydówka" **Bytom** o godz. 19.30

Niedziela, dnia 30 bm. „Wesele na G. Śląsku" **Gosławice** o godz. 18.

Poniedziałek, dnia 1 grudnia „Palestrant" **Rybnik.**

Sprawy towarzystw.

Spiewacy śląscy powitają w niedzielę J. E. biskupa śląskiego.

Związek Śląskich Kół Śpiewaczych wzywa o ile możności wszystkich śpiewaków całego Śląska o stawienie się w dniu ingresu nowego biskupa śląskego w niedzielę, dnia 30 bm. o godz. 9-ej przed południem przy głównem wejściu do Teatru Polskiego na Rynku w Katowicach. Odśpiewany będzie hymn „Gaude mater Polonia" z tow. orkiestry. **Nuty i sztandary należy zabrać ze sobą.** J. E. biskup śląski wysłuchawszy hymnu przyjmie hołd śpiewaków śląskich. **Przybyć muszą** chóry z najbliższych okolic Katowic jak: Cecylja Dąb, Harmonja Józefowiec, Lira Bogucice, Mickiewicz Zawodzie, Wyspiański Rożdzień, Damrot Katowice, Kościuszko Brynów Lutnia Ligota, Ogniwo Katowice, Wanda Mała Dąbrówka, Harmonja Nowe Hajduki Moniuszko Świętochłowcie Ale i chóry z dalszych okolic winny się stawić, by hołd śpiewactwa śląskiego dla nowego biskupa śląskiego wypadł jaknajwspanialej. Dyryguje dyrektor związkowy Stefan M Stoiński

*

Żory. Kwartalne zebranie inwalidów górniczych i hutniczych odbędzie się w niedzielę, dnia 30 listopada o godzinie 12 w południe u pana Siemianowskiego w Żorach. Referat wygłosi prezes zarządu głównego w Katowicach, p. Swieca. Będą omawiane ważne sprawy zawodowe. O liczny udział inwalidów i wdów z Żor oraz z miejscowości okolicznych uprasza

Zarząd

Wielka sprzedaż gwiazdkowa

po zupełnie niskich cenach.

- **Firanki z ang. tiulu** w 3 częściach . . . zł 16⁰⁰
- **Dywaniki z juty** trwałe gatunki metr . . zł 3⁹⁰
- **Kobierce przed łóżka** podłużne, piękne wzory . 11⁵⁰
- **Firanki z jedwabnego brokatu** modne fasony z frenzlami jedw. 70⁰⁰
- **Modne story** z angielskiego tiulu . . zł 15⁰⁰
- **Modny noppen** 130 cm szeroki, metr . zł 15⁰⁰

Pojedyncze okna z brokatu, woalu Noppen itd. o połowę regularne wartości!

- **Wsypy, poszwy, płótna, zefiry, welury** itd.
- **Nakrycia stołowe z adamaszku, ręczniki**
- **Firany artystyczne** z trzech części . . . zł 9⁵⁰
- **Kołdry** na 2 łóżka z ang. tiulu zł 30⁰⁰
- **Dywany** nadzwyczaj tanio . . . zł 25⁰⁰
- **Dywan pluszowy** 2 x 3 modny deseń . . zł 195⁰⁰

Zapas materjałów na suknie i płaszcze poniżej ceny

Erich Adler

Telefon 2321 **Katowice** Poprzeczna 7

Wykonuję eleganckie firany we własnym zakładzie według najnowszych rysunków. Rysunki bezpłatnie. Porada bezpłatnie.

Dlaczego przoduje wszędzie



PEPEGE

Dlatego, że udoskonalone

Śniegowce i kalosze

marki „Pepege", mimo **niskiej ceny**, wyróżniają się bardzo gustownem wykonaniem zewnętrznem i długo zachowują początkową **wspaniałość formy** i barw. Są pozatem **bardzo lekkie i zawsze łatwe do** włożenia.

ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE TYLKO Z PODKOWĄ

«PEPEGE»

P. KAMIŃSKI

Skład konfekcji męskiej i damsk.

i pierwszorzędny

Zakład krawiecki

Król. Huta, ulica Wolności 20

Telefon 1069

Łaskawym względom Szan. Publiczności poleca się:

Aleksy Waldberg

Rybnik

róg placu Wolności naprzeciw starego kina.

Fachowiec od roku 1900. Specjalista w zegarnictwie **zegarów wieżowych** jak i **skomplikowanych zegarków kieszonkowych.** Regulowanie podług chronometra.

Mam także na składzie zegarki znanych światowych marek, pierścionki ślubne, artykuły bižuteryjne, podarki na różne okoliczności. **Nowowprowadzony dział wyrobów optycznych.** Okulary według przepisu lekarza.

Urzędnikom, którzy się wylegitymują co do osoby i zajmowanego stanowiska, daję na odpłaty na dogodnych warunkach.

Z powodu zlikwidowania interesu

zupełna wyprzedaż mebli wszelkiego rodzaju na spłaty na dogodnych warunkach.

Centrala mebli, Antoni Solorz

Rybnik, ulica Łony 11 — Telefon 1104

Zaoszczędzając dziennie tylko 10 groszy —

uczyni w ciągu 20 lat wraz z procentami zł 2061,—, 25 lat zł 3540,—, 30 lat zł 5 921,—! A ileż to ciężko zapracowanych groszy wydaje się na marne w nieświadomości lub z braku doświadczenia! Nie należy nigdy kupować towaru najtańszego, ale też nie najdroższego. Kupując mydło w opakowaniu, niepotrzebnie się opłaca bezwartościowy papier. Zważajcie na nazwisko wytwórcy i znak ochronny. Żądajcie i kupujcie tylko to słynne mydło „Kollontay z pralką", a wówczas kupicie najlepiej i najkorzystniej. Mydło „Kollontay" ma bowiem 5 szczególnych zalet: jest niedrogie, jest aromatycznie perfumowane, nie ma zbytecznego opakowania, zawiera glicerynę i wreszcie fabryka gwarantuje za jego łagodność i czystość.

Mydło **Kollontay**



Jedyny Wytwórca: Eryk A. Kollontay — Fabr. chem. Katowice-Brynów.

Popieraj przemysł krajowy

Zniżka cen! — redukcja cen!

10 do 20% rabatu

Obecnie najlepsza sposobność za tanie pieniądze swoje mieszkanie gustownie i dobrze przyozdobić oraz ładne i praktyczne podarunki zakupić. Zniżka cen nastąpiła bezwzględu na cenę zakupu. Towary gatunkowe, najnowsze wzory, dobór oraz kolory zaspakajają najwybredniejszy gust i tworzy wygodne mieszkanie. Nie zastanawiać się długo, ponieważ teraz najlepsza okazja aby spokojnie w godzinach przedpołudniowych załatwiać swoje sprawunki, teraz największy wybór i pierwszorzędny towar.

Polecamy dobrze sortowany skład:

DYWANY: Prawdziwe perskie, smyrneńskie, Tournay, pluszowe, Boucle, kokosowe, dywaniki i pomostki.

CHODNIKI: Pluszowe, Boucle, wełniane, jutowe, kokosowe, w wszystkich szerokościach, najnowsze desenie i w najlepszym gatunku.

BROKATY: adamaszki, rypsy, madrase szwajcarskie pełno-voile-indanthren, Tussory, satyny, materjał firankowy, tiule, plusze, siatki-filce, firanki, story, kapy na łóżka, koce podróżne, koce do spania, kapy na stół i łóżka, narzutki na kosetki, obrazy gobelinowe, obrusy, kołdry watowe puchowe, koce wielbłądzie, filc do wykładania podłóg, Friess domochronny okien.

Firanki i wewnętrzne dekoracje artystycznie wykonujemy w własnym warsztacie według najnowszych modeli.

S. MENCZEL KATOWICE RYNEK 2

RÓG ULICY MICKIEWICZA

Przetarg publiczny

na dostawę około 60,000 kg. odpadków bawełnianych ogłosiła D. O. K. P. w Katowicach w Monitorze Polskim Nr. 271 z dnia 24. XI. 1930 r. i w Gazecie Polskiej Nr. 351 z dnia 22. XI. 1930 r.

Termin składania ofert upływa dnia 18. XII. 1930 r. o godzinie 12-tej.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowej w Katowicach.

Ogłoszenie.

Urząd Celny w Chorzowie podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 9 grudnia br. o godzinie 9.30 sprzedawać będzie w swym magazynie towary skonfiskowane a pochodzące z przemytnictwa, w drodze publicznego przetargu.

Chorzów, dnia 26 listopada 1930 r.

Kierownik Urzędu
(—) Z. Kuc insp. celny.